

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту розпорядження Тернопільської обласної державної адміністрації „Про затвердження Умов конкурсу з перевезення пасажирів на міжміських і приміських автобусних маршрутах загального користування, що проходять територією двох або більше територіальних громад та не виходять за межі території Тернопільської області”

I. Визначення проблеми

Відповідно до статті 7 Закону України „Про автомобільний транспорт”, забезпечення організації пасажирських перевезень на приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що проходять двома і більше територіальними громадами та не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), покладається на обласні державні адміністрації.

Станом на цей час на території Тернопільської області існують визначені та затвержені у встановленому порядку „Умови конкурсу з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, які не виходять за межі території Тернопільської області (внутрішньообласні маршрути)”.

Проте, у зв'язку із необхідністю встановлення додаткових умов та враховуючи зміни внесені до постанов Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 року № 1081 „Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування”, від 29.04.2022 лютого 1997 року № 176 „Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту”, зазначені Умови конкурсу потребують змін.

У зв'язку з чим суб'єкти господарювання, які забезпечують пасажирські перевезення у межах території Тернопільської області, не мають чіткого механізму реалізації права щодо надання послуг пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування, передбаченого Законом України „Про автомобільний транспорт”.

Згідно частини 1 статті 43 Закону України „Про автомобільний транспорт” визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.

Порядком проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 року № 1081 передбачено, що умови проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міжміських і приміських маршрутах загального користування затверджує Організатор перевезень (в даному випадку - обласна державна адміністрація).

Таким чином, враховуючи вищевикладене, виникла необхідність розробити проект розпорядження Тернопільської обласної державної

адміністрації, яким буде затверджено „Умови конкурсу з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що проходять територією двох або більше територіальних громад та не виходять за межі території Тернопільської області” (надалі – Умови конкурсу).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки, потребує нормативного врегулювання.

За допомогою діючих регуляторних актів проблема не може бути розв'язана, так як затверджені „Умови конкурсу з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, які не виходять за межі території Тернопільської області” не відповідають постановам Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 року № 1081 „Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування” та від 18 лютого 1997 року № 176 „Про затвердження правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту”.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є затвердження Умов конкурсу, які забезпечать залучення на прозорих умовах суб'єктів господарювання, що забезпечать надання якісних послуг перевезення пасажирів автомобільним транспортом загального користування, створить конкурентне середовище, що призведе до зменшення передумов для корупційних ризиків та обмеження монополізму на ринку пасажирських перевезень, забезпечить задоволення попиту населення у пасажирських перевезеннях та підвищення якості і безпеки транспортних послуг, забезпечить виконання державних соціальних нормативів у сфері транспортного обслуговування населення та створить можливість

отримання послуг проїзду на пільгових умовах.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів:

<p>Альтернатива № 1. Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін (далі - Альтернатива № 1)</p>	<p>Відмова у затвердженні Умов конкурсу, буде неефективною, оскільки, перевезення пасажирів є видом діяльності, який має регулюватися державою з урахуванням особливостей перевезень в області.</p> <p>Практика застосування чинного Порядку проведення конкурсу, засвідчила про її зарегульованість, неактуальність та невідповідність сучасним умовам організації перевезень пасажирів автомобільним транспортом.</p> <p>Як наслідок, такий підхід, на нашу думку, призведе до соціальної напруги в області через відсутність транспортного сполучення населених пунктів з обласним центром, крім того, матиме місце порушення вимог чинного законодавства.</p> <p>Вказані обставини роблять недоцільним досягнення визначених цілей за першим способом. Таким чином, запровадження такої альтернативи визнано недоцільним.</p>
<p>Альтернатива № 2. Прийняття проекту акт (далі - Альтернатива № 2)</p>	<p>Дозволить затвердити Умови конкурсу.</p> <p>Перевагами обраного способу регулювання набуття права на перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування шляхом конкурсу є додержання встановленого законом порядку, встановлення прозорих, чітких та передбачуваних умов визначення перевізника для перевезення пасажирів та, як результат, укладання договорів з перевізником - переможцем конкурсу, який зможе забезпечити найвищу якість та безпеку пасажирських перевезень в області. Також, буде забезпечено контроль за виконанням умов договору про організацію пасажирських перевезень автомобільним перевізником в частині дотримання затвердженого розкладу руху, схем руху намаршруті та дотримання швидкісного режиму руху водіями автобусів.</p> <p>Таким чином, досягнення визначеної цілі другим способом є доцільним.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива № 1	Відсутні	<p>Витрати коштів на пошуки перевізника для отримання необхідної послуги з перевезення.</p> <p>Покриття різниці витрат пов'язаних з проведенням конкурсу з перевезення пасажирів, що призведе до неякісного виконання функцій робочим органом, прийняття невірних рішень на якісному рівні, в результаті чого стане неможливим проведення своєчасних, об'єктивних, прозорих конкурсів.</p> <p>Альтернатива є неприйнятною, оскільки, не забезпечує досягнення поставленої мети.</p>
Альтернатива № 2	<p>Затвердження Умов конкурсу забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прозорість проведення конкурсу, що, в свою чергу, сприяє розвитку здорової конкуренції між автоперевізниками в сфері перевезення пасажирів автобусним транспортом; - надання належних безпечних та якісних транспортних послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території області; - проведення своєчасних, об'єктивних, прозорих конкурсів, що, в 	<p>Витрати, пов'язані з організацією та проведенням конкурсу.</p> <p>Орієнтовно, згідно з М-тестом, 2 години, у грошовому еквіваленті становлять 50,26 гривень.</p>

	свою чергу, підвищує довіру до влади; - виконання вимог чинного законодавства у сфері автомобільного транспорту.	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива № 1	Відсутні	Витрати зайвого часу та коштів для отримання необхідної послуги з перевезення. Альтернатива є неприйнятною, оскільки, не забезпечує досягнення поставленої мети.
Альтернатива № 2	Забезпечуватиме: - населення належними та якісними транспортними послугами; - право громадян на отримання перевезень безпечними та комфортними автомобільними транспортними засобами, що відповідають екологічним нормам; - право пільгового проїзду осіб з інвалідністю та інших пільгових категорій населення.	Не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	-	68	163	231
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	29,43	70,56	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива № 1	Відсутні	<p>Буде втрачено можливість набувати право на участь у конкурсі з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування на конкурентних засадах та чітко визначених умовах. Втрата можливості здійснювати господарську діяльність у сфері транспортних послуг та як наслідок – втрата отримання додаткових прибутків. Тому, альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення доставлених цілей.</p>
Альтернатива № 2	<p>Перевізники-претенденти матимуть можливість набувати право на участь у конкурсі з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування на конкурентних засадах та чітко визначених умовах. Можливості здійснення господарської діяльності на ринку пасажирських перевезень, як наслідок, - отримання додаткових прибутків. Забезпечить можливість суб'єктам господарювання здійснювати контроль за роботою водіїв, що підвищить безпеку дорожнього руху.</p>	<p>Кошти та час на підготовку відповідних документів для участі у конкурсі, на придбання транспортних засобів та їх облаштування згідно з умовами конкурсу. Підготовка документів для участі у конкурсі з перевезення пасажирів орієнтовно становить 503,00 грн., Кошти на процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання – 25,13 грн., витрати на придбання необхідного транспорту - 4 500 000 грн., витрати на виготовлення паспорта автобусного маршруту – 1000,00 грн. Загальні витрати для одного перевізника-претендента складають 4 501 000 грн.</p>

--	--	--

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблем)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментар щодо присвоєння відповідного бала
1	2	3
Альтернатива № 1	1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.
Альтернатива № 2	4	У разі прийняття акта, задекларовані цілі забезпечать повною мірою досягнення поставленої мети стосовно затвердження Умов конкурсу на відповідні об'єкти конкурсу, встановлення чітких та прозорих умов конкурсу з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування; забезпечить вибір автомобільного перевізника, який буде спроможний надавати безпечні, якісні та в повному обсязі послуги населенню, зменшить передумови для корупційних ризиків, забезпечить прозорість проведення конкурсу, як результат, можливість укладання договорів про організацію

		пасажирських перевезень з переможцями конкурсу.
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
1	2	3	4
Альтернатива № 1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, для держави витрати можуть полягати у витратах часу на розгляд звернень громадян, у разі звернень їх зі скаргами до обласної державної адміністрації стосовно відсутності регулярних пасажирських перевезень. Для громадян – витрати зайвого часу та коштів для отримання необхідної послуги з перевезення. Для суб'єктів господарювання – втрата можливості набувати право на участь у конкурсі на конкурентних засадах та чітко визначених умовах. А також втрата можливості	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети, а саме: відсутність регулювання господарських відносин у сфері пасажирських перевезень на місцевому рівні, а це суперечить чинному законодавству та спричинить колапс у транспортному сполученні в населених пунктах області, що може визвати негативну реакцію населення.

		здійснювати господарську діяльність у сфері пасажирських перевезень, як наслідок – втрата можливості отримання прибутків.	
Альтернатива № 2	У разі прийняття проекту акта, для <u>держави</u> - вигода буде полягає в реалізації Закону України „Про автомобільний транспорт” в частині затвердження Умов конкурсу. <u>Громадяни</u> - зможуть реалізувати право на отримання якісних, безпечних послуг з перевезення пасажирів. <u>Суб’єкти господарювання</u> - матимуть право на участь у конкурсі з перевезення пасажирів на конкурентних засадах з чітко визначеними умовами, а це можливість здійснення господарської діяльності	У разі прийняття проекту акта, <u>держава</u> – нестиме витрати, пов’язані з організацією та проведенням конкурсу. Згідно М-тесту організатор несе витрати часу, які пов’язані з організацією та проведенням конкурсу – 2 год. що становлять 50,26 гривень. <u>Суб’єкти господарювання</u> – витратять кошти та час на підготовку відповідних документів для участі у конкурсі та на придбання транспортних засобів, а також виготовлення паспорта автобусного маршруту в сумі 4 501 000 гривень.	У разі прийняття акта, задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою: буде врегульовано господарські відносини у сфері пасажирських перевезень на місцевому рівні, що забезпечить затвердження Умов конкурсу на певні об’єкти конкурсу, забезпечить якісну підготовку організації проведення конкурсу з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, зменшить передумови для корупційних дій, забезпечить

	на ринку пасажирських перевезень, як наслідок, отримання додаткових прибутків.		прозорість проведення конкурсу та контроль щодо надання належної якості обслуговування пасажирів на автобусних маршрутах.
--	--	--	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту
1	2	3
Альтернатива № 1	Не забезпечується досягнення цілей щодо регулювання набуття права на перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування шляхом конкурсу. Також матиме місце порушення вимог чинного законодавства.	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.
Альтернатива № 2	Перевагами обраного способу регулювання набуття права на перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування шляхом конкурсу, є додержання встановленого законом порядку, встановлення прозорих, чітких та передбачуваних умов призначення перевізника для перевезення пасажирів та, як результат, укладання договорів з перевізником -	До зовнішніх факторів, що можуть вплинути на дію регуляторного акта можна віднести прискорення або уповільнення темпів економічного зростання, зміну законодавства про автомобільний транспорт.

	<p>переможцем конкурсу, який зможе забезпечити якість та безпеку пасажирських перевезень в області. Також, буде забезпечено контроль за виконанням умов договору про організацію пасажирських перевезень автомобільним перевізником в частині дотримання затвердженого розкладу руху, схем маршрутів та дотримання швидкісного режиму руху водіями автобусів. Передбачається високий рівень виконання вимог регуляторного акту з боку відповідних підрозділів та посадових осіб облдержадміністрації, перевізників - претендентів при проведенні конкурсу з визначення перевізників для роботи на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування. У зв'язку з тим, що майже усі, передбачені регуляторним актом процедури, базуються на вимогах чинного законодавства у сфері автоперевезень, виконання вимог регуляторного акту забезпечуватиметься виконанням відповідних нормативних актів.</p>	
--	---	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

З метою реалізації визначених цілей, пропонується затвердити Умови конкурсу, які розроблено з урахуванням діючого законодавства, в яких чітко визначено вимоги до перевізників-претендентів та умови їх участі у конкурсі.

Визначення перевізника на конкурсних засадах є підґрунтям для досягнення цілей, передбачених даним регулюванням. Буде створено рівні умови для участі у конкурсі на право обслуговування маршрутів усіх перевізників шляхом врегулювання на місцевому рівні механізмів участі у конкурсі. Чітке декларування умов конкурсного відбору дає змогу перевізникам ретельно готуватися до участі у конкурсі, передбачається високий рівень виконання ними вимог даного регуляторного акта.

Заходи для впровадження регулювання, які буде застосовано: аналіз статистичних даних щодо результатів діяльності пасажирського автомобільного транспорту на території Тернопільської області, усне опитування, анкетування.

Крім того, для впровадження цього регуляторного акта, необхідно здійснити такі організаційні заходи, як забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом оприлюднення його в засобах масової інформації та мережі Інтернет.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва наведено в додатку 1 (М-Тест).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії запропонованого регуляторного акта не обмежений конкретним терміном - постійний. Водночас він може бути змінений на підставі аналізу ефективності його дії, звітів про відстеження результативності регуляторного акта або у зв'язку зі змінами законодавства.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

З метою відстеження результативності запропонованого регуляторного акта визначено наступні показники результативності.

1. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб-підприємців, на яких поширюється дія регуляторного акта.

Передбачається, що участь у конкурсах братимуть 231 суб'єкт підприємницької діяльності, переможцем по кожному об'єкту конкурсу буде визнано одного суб'єкта господарювання (припущення зроблені на підставі аналізу результатів попередніх конкурсів Тернопільської обласної державної адміністрації).

2. Розмір коштів та часу, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичних осіб-підприємців, пов'язаних із виконанням вимог цього регуляторного акта.

Передбачається, що максимальні загальні витрати, які можуть виникнути у суб'єктів господарювання - 4 501 000 гривень, на адміністративні процедури – 528,13 гривень. Витрати часу на процедури регулювання складуть 2 год. – 50,26 гривень (згідно з М-тестом).

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – достатній. Проект акта та відповідний аналіз регуляторного впливу буде розміщено на офіційному веб-сайті Тернопільської обласної державної адміністрації у розділі Документи – Регуляторна діяльність;

5. Кількість укладених та розірваних договорів про організацію пасажирських перевезень з автомобільними перевізниками. Передбачається укладення протягом 2023 - 2024 року 110 договорів на маршрути загального користування.

6. Кількість транспортних засобів, що залучаються для обслуговування внутрішньообласних автобусних маршрутів загального користування – 824. Передбачається збільшення кількості транспортних засобів, зокрема пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю.

7. Надходження до державного та місцевих бюджетів, цільових фондів не передбачається.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Цільовою групою відстеження результативності регуляторного акта є суб'єкти господарювання, діяльність яких пов'язана з наданням послуг з пасажирських перевезень.

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься управлінням розвитку інфраструктури та дорожнього господарства Тернопільської обласної державної адміністрації на підставі інформації, отриманої за результатами проведеного конкурсу, статистичних даних, а також отриманих зауважень та пропозицій від громадян-споживачів транспортних послуг, суб'єктів господарювання-надавачів цих послуг та від інших зацікавлених осіб.

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснено до набрання його чинності.

Повторне відстеження планується провести через 1 рік після набуття чинності регуляторного акта. За результатами повторного відстеження буде можливо здійснити порівняння показників базового та повторного відстеження та у разі виявлення проблемних питань, вони будуть усунені шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження планується проводити один раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів щодо повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

За результатами проведення відстежень порівнюватимуться показники результативності дії регуляторного акта. У разі виявлення проблемних питань, вони будуть усунені шляхом внесення відповідних змін до регуляторного акта.

**Начальник управління
розвитку інфраструктури
обласної державної адміністрації**

Михайло ОЛІЙНИК